

Okienko

apríl - máj 2022 / číslo 115

Milí čitatelia Okienkari

Máme po jarných prázdninách a veľkonočných sviatkoch, aj slniečko vonku naznačuje krajšie počasie, čo znamená, že aj v škole je rušno a dynamicky a pomaly sa chýli ku koncu školského roka.

Tento koronovo-nekoronový period poznačili niektoré bežné veci, stávajúce sa v škole bežne, niektoré neobvyklé. Mali sme výučbu priamo a online – skupinovo, čo nemalo veľa výhod a našťastie sa dosť rýchlo ukončilo. Po návrate do školy sme si dali rúška dolu a teraz to vyzerá aspoň ako tak normálne.

Normálne sa po dvoch rokoch konali aj súťaže a rôzne iné aktivity, ktoré boli dočasne pozastavené. Teraz zostáva len zakončiť tento školský rok, objednať si učebnice na nový. Žiakov záverečného ročníka čakajú záverečné skúšky. Potom už len vyplánovať prázdniny.

Toľko voľného času nás čaká počas tohtoročných letných prázdnín. Niektorí z Vás možno vybehnú na ihrisko, iní si pôjdu zaplávať na kúpalisko či k moru. Podľa prieskumov však až 62 percent detí cez prázdniny nešportuje vôbec a 32 percent len nárazovo. Až dve tretiny tínedžerov trávia voľný čas pred obrazovkami a počas prázdnín sa môže počet hodín pri monitore vyšplhať až na sedem či osem! Inšpirujte sa a vytiahnite kopačky, kolieskové korčule, bicykle, skateboardy alebo sa vyberte niekam na túru, výlet a pridajte sa k celosvetovej oslave pohybu. Internetovi kamaráti môžu byť síce fajn, ale virtuálna opekačka nestojí za veľa. Ako hovorí obľúbený youtuber GoGo: „Je to len v Tvojej hlave, myslí, len pozitívne, nebuď kyslý.“)

Okienko je stále s Vami. Všetko dobré praje ôsmačka Tatiana vo svojom poslednom úvodníku v Okienku.

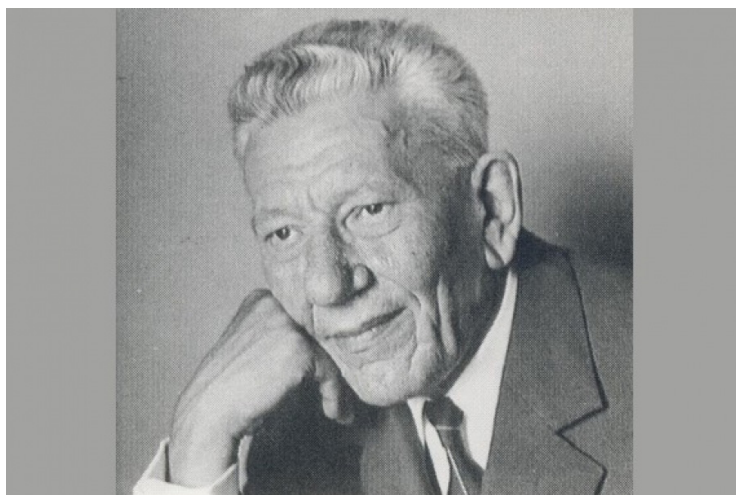

*Daniela
Filipovičová, 4.b*

Výročia

Ján Čajak ml.

prozaik, novinár, publicista, prekladateľ, redaktor

Ján Čajak ml.
(18. júl 1897 - 3. júl 1982)

Ján Čajak mladší (pseud. Ján Blatňanský, Ján Svätójánsky, Junior) bol známy slovenský prozaik, novinár, publicista, prekladateľ, redaktor, syn prozaika Jána Čajaka a vnuk romantického básnika Janka Čajaka.

Narodil sa 18. júla 1897 v Selenči. Na školy chodil v Báčskom Petrovci, Sarvaši, Novom Vrbase a Novom Sade. Evanjelickú teológiu skončil v Bratislave a Prešove. Vzdelanie ukončil v Belehrade na Vysokej škole pedagogickej.

Pracoval ako profesor slovenčiny a dejepisu na Gymnáziu Jána Kollára v Báčskom Petrovci.

Roku 1942 sa presťahoval do Budapešti, kde pôsobil ako redaktor. Pracoval aj na Ministerstve zahraničia v Budapešti a na Povereníctve informácií. V roku 1949 sa definitívne usadil v Bratislave, kde bol redaktorom, publicistom a prekladal z juhoslovanskej literatúry. V roku 1960 odišiel do dôchodku. Pri príležitosti osláv stého narodenia svojho otca Jána Čajaka staršieho, v roku 1963 navštívil svoje rodisko a pôsobisko.

Umrel 03. júla 1982 v Bratislave.

V rámci cyklu Osobnosti náboženského života Slovenská televízia Bratislava v roku 1996 vyrobila Dokumentárny film Ján Čajak.

Bibliografia:

Prvé literárne práce začal publikovať v dolnozemských slovenských časopisoch Svit a Náš život.

Pre prvú vývinovú fázu jeho tvorby je príznačná najmä humoristická próza folklórneho typu. V tomto období napísal poviedky Báťa Ondriš Pazúrik, Matej Hronec Bickoš, Mišo, Zárody, Posledný seredžan a iné.

Pod vplyvom Martina Kukučina, Jána Čajaka st., Jozefa Gregora Tajovského prešiel k socialisticky angažovanej satire. V zbierke poviedok Dumný briežok nastolil závažné socialistické a politické rozpory a dospel k individuálnemu protestu proti konzervatívnej a pokryteckej sedliackej morálke a spoločenskej satire. O tom svedčia romány i jeho Zuzka Turanová a Zypa Cupák.

V druhej fáze sa venoval publicistickej tvorbe. V tomto období písal memoáre na vojnové roky (Mračná nad južným Slovenskom, Omrvinky z pohnutých čias), črty s povstaleckou tematikou (Po stopách generála Viesta). V historickej próze písal črty, drámy, historické eseje, napr. cyklus historických esejí Miscellanea.

Jeho vrcholným dielom je historický román V zajatí na Holíčskom hrade, kde zobrazuje historickú a ideovo-politickú realitu Uhorska na rozhraní 16. a 17. storočia.

Zypa Cupák

- Ach, Ďuro, Ďuro, ve ste vy celý bľadý! – zhíkli a splasli rukami.
- Netárajš Kopau som, tak ma trochu znoj šibe, - hanbili sa báťa Ďuro a kládli si na ňufák okuliare.
- T – d'obka, - čítali znovu, - Zy-zypa Cu-cupák... Zypa Cupák..., keľavnô meno, - pomysleli si a vyjasnila sa im tvár. – Kto to doniesou? – pýtali sa ženy.
- Ve som vám už vravela, že počtár. Terazíčko-teraz mi ho pridau.
- Ni je naš!
- Ach, chvála milimu pánu bohu!
- Voľákymu Zypa Cupákovi je atresuvanô.
- Zypa Cupákovi? Ale-ale, Ďuro, nože sa vy prizrite lepšie!
- Čo sa mám naň prizerať ako teľa na novie vráta? Tak je, ako čo ti vravím. Ľaľa, ve tu píše: Zypa Cupák, a hľad aj ty, ak dovidíš.
- T – d'obka. Zypa Cupák. A to dou?
- Sem dou sa píše batalvom aj s regementou. To sa nás netýče. Len to T s d'obkou tamhor, to neviem, načťo je. Ale to druhô...
- Ach, Ďuro, Ďuroó, či ste vy lem múdry človek a ešte ste ani lem kostouníkom neboli; no, ni je to pekne od národa!
- To teraz nahaj! Aj tomu príde čas. Ale vieš, aký si mi strach nahnala? Už som sa gotovo v árešte videu.
- Ľa, ve to lem zato, že sa o vás trocha bojím, - a to tak sladko zaštebotali, že sa báťovi Ďurovi prina-vrátila celá mužská dôstojnosť a povedali:
- Toto písmo teraz onesieš tomu Zypa Cupákovi!
- Zypa Cupák, Zypa Cupák, - prebehlo ňaničkiným rozumom.
- Kto to lem aj môže byť? Capákovcov ninto na celom okolí, a Zypa – Ďuro, ja som takô meno nigdá nepočula.
- Ni tak, žena, ni tak. Ty ani nevieš q qni nemóžeš vedieť.
- Čo?
- Teraz sa džandári naveky menia. Edom ti je Šuadinec, druhý Albanec a tem tretí, tem velmej čierny, to ti je Bosánac, a tí ti nosia takie krutenie mená, ako čo je Zypa Cupák.
- Ach, ešteže čo?!
- A už je to tak. Ve som hádam tam bou a viem, akie mená nosia. Ali, Rufim, Dina, Lejla, Zóna, Kaja, Kosanče...
- Aj Zypa Cupák,
- Aj. A bohvie ešte čo ni.
- Ach bože, hospodinčoók! No, to sa mi mená!
- No, tak vidíš. Teraz už šecko vieš. Písmo je ni naše, dochodí ti ho oniesť...
- Komu?

- Čakaj! Póš do kasárni.
- Ja?
- Ty!
- A prečo ni vy?
- Vieš, žena, nám chlapom je ni baš honô do džandárskej kasárni nadchodiť.
- A ženám je honô?
- Cit! Ani pis! Písmo onesieš! Pekne sa pok-loníš: Dobar dám, a povieš, že je ni naše a že počtár – nezabudni! – a že počtár pochybiu.
- Jaj, bože mój! Akú veľkú úlohu ste mi za-dali a s tým – beťah ho metau! – počtárom!
- Nebedákaj, ponáhľaj" Môžebyť že im je akurát, že voľákyho lópova chytajú. Ja viem, čo je služba.
- (úryvok)

ZUZKA MEDVEĎOVÁ - 125. VÝROČIE NEDOŽITÝCH NARODENÍN

Zuzka Medveďová, patrila k prvým ženám spomedzi Slovieniek (aj tých na Slovensku), ktoré dosiahli takýto akademický titul. Narodila sa 5. októbra 1897 v Petrovci. Vyrastala v roľníckej rodine, čo v podstatnej miere ovplyvnilo jej tvorbu, tak tematicky ako aj vo výtvarnom názore. Svoje výtvarné nadanie prejavila už v ľudovej škole. Širšia verejnosť si ju prvýkrát všimla ako nádejnú výtvarníčku počas Národného zhromaždenia, čiže prvých Slovenských národných slávností v Petrovci 28. augusta 1919 na výstave obrazov a ručných prác. Zuzka Medveďová – „samouká sedliacka deva“ sa vtedy verejnosti predstavila svojimi obrazmi a soškami.

S cieľom zapísať sa na štúdiá vo februári 1921 odchádza do Prahy. Keďže pricestovala mimo termínov prijímacích skúšok, zapojila sa do súkromnej školy prof. Ferdinanda Engelmullera, známeho krajinkára. Neskôr, kvôli finančným problémom odchádza do Berlína, vyskúšať tam možnosť študovania. Nepoznala však dostatočne nemecký jazyk, takže sa musela vrátiť domov. V tomto období usporiadala v Petrovci svoju prvú samostatnú výstavu 2. – 3. septembra 1922, v budove, kde sa dnes nachádza jej galéria. Vystavených bolo 95 prác, z čoho až 40 olejomalieb. Na prvom mieste v katalógu tejto výstavy boli Slovenská izba a Žatva, uvedené ako najhodnotnejšie obrazy.

Zuzka Medveďová po čase predsa pokračovala v štúdiách, tentoraz však v Záhrebe, na Umelecko-priemyselnej škole. V roku 1923 sa jej predsa podarilo, predovšetkým vďaka učiteľovi Júliusovi Kubánymu, odísť späť do Prahy, zložiť prijímacie skúšky a zapísať sa na Akadémiu výtvarného umenia. Umelecké štúdiá v Prahe absolvovala roku 1929.

Zhromaždenie obce Báčsky Petrovec roku 1982 udelilo Zuzke Medveďovej Októbrovú cenu. 85-ročná Zuzka Medveďová sa mienila natrvalo presťahovať do Petrovca. Tento zámer sa jej už nepodarilo uskutočniť.

Zomrela v Pezinku (Bratislava) 1. februára 1985 a urna s jej popolom bola uložená do hrobu jej rodičov a sestier na petrovskom cintoríne 3. marca 1985.

Zuzka Medveďová krátko pred smrťou (1985) napísala svoj životný a umelecký testament, ktorý znie:

„Ja, akademická maliarka Zuzka Medveďová z Petrovca, celé svoje dielo, ktoré som vytvorila pod vysokým báčanským nebom a tak čudesne krásne kopicami sa oblakmi nad žatevnými poľami mojej Podhory a rodiska, teraz životom a prácou uzavreté venujám svojim drahým rodákam, Petrovčanom a krajanom v Juhoslávii. S veľkou láskou a zriekaním som ho tvorila a do ich lásky ho porúčam.

Nech ho milujú s takou láskou ako som ja milovala ich.“

Na základe tejto písomne vyjadrenej poslednej vôle značnú časť výtvarného diela Zuzky Medveďovej dostali Petrovčania. Roku 1986 sa časť bývalej základnej školy dala na používanie petrovskému Domu kultúry a za účelom vytvorenia galérie boli adaptované bývalé učebne.

Galéria Zuzky Medveďovej bola slávnostne otvorená v sobotu 1. júla 1989.

Prvá výstavná expozícia pozostávala z

54 zreštaurovaných prác Zuzky Medveďovej z darovaného fondu. Expozíciu tvorili portréty, krojované portréty, ľudovožánrové figurálne kompozície, kvetinové zátišia, akty a krajinky.

V Galérii Zuzky Medveďovej sa uskutočňuje jedna z najdôležitejších výtvarných manifestácií dolnozemskej Slovákov – Bienále slovenských výtvarníkov. Je to výstavná manifestácia prehliadkového typu, ktorá sa prvýkrát uskutočnila v Galérii Zuzky Medveďovej od 23. novembra do 8. decembra 1991 ako 1. bienále slovenského vojvodinského výtvarného umenia – Petrovec '91.

Čo starí pamätajú, mladí zachovávajú

Som Slovák žijúci na Dolnej zemi, presnejšie vo Vojvodine v Srbsku. Mám rád svoje rodisko – krásnu rovinu žirných polí, ktorá očarila mojich rodičov, starých rodičov a mojich predkov. Tu si moji predkovia našli svoj nový domov v nádeji, že nové mladé pokolenia zachovajú to, čo im ponechali do vienka a budú to odovzdávať ďalším generáciám. Po slovensky sa všetci rozprávame, zachovávame a pestujeme folklór, tance, piesne, hudbu a chránime si kultúru, tradíciu a naše krásne obyčaje a zvyky. O živote našich predkov, o pytačkách, svadbách, zabíjačkách, priadkach, páračkách, ako zväžali a tlačili obilie alebo ako močili konope rozprávala mi moja prababka. Najkrajšie jej zimné večerné rozprávanie mi zostalo v pamäti s takýmto začiatkom:

„Zuzka, vydáš sa za mňa?“ – odzneli slová pred Zuzkinými dvercami, keď sa vracala z priadok zo Psej ulici.

„Vydám, Ďuro!“ – odpovedala Ďurovi, ktorý ju čakal v kutke ich domu. Keďže Zuzka súhlasila s vydajom, na druhý deň boli u nich pytačky, Ďuro ju prišiel vypýtať od rodičov. A keď aj rodičia súhlasili, Zuzka dala Ďurovi ručnícke. Keďže sa blížila jeseň, ihneď sa začalo s prípravami na svadbu. Najprv boli ohlášky v kostole, keď pán farár mladých ohlašoval z kanclí – prvú nedeľu po prvýkrát, druhú po druhýkrát a tretiu po tretíkrát. Niekoľko dní pred svadbou na vyperenom koči, ktorý ťahali vyparádené kone, vozili mladučininy vankúše, duchny a sukne do ženíchovho domu. Keďže mladucha bola zo Širokej ulice a ženích z Nového šoru, cez celú dedinu sa ozýval spev družbov a družíc. Svadba trvala tri dni. Prvý deň bola začínačka. Vo svadobných domoch sa stavali šiatre, zabíjali svine a šklbali sliepky. Muzikanti boli vo veľkom počte. Druhý svadobný deň bol, keď mladucha pod pártou a ženích s pierkom šli na sobáš. Keďže svadby boli kresťanské, každá sa začínala modlitbou a pobožnou piesňou S Bohem ja chci začíti. Potom oddavač odobral mladuchu od rodičov a rodiny, starejšieho ženicha od rodičov a šli spolu k svätému sobášu do kostola. Po sobáši svadba pokračovala so svadobnou hostinou a s veselím. Po večeri svadobníci mladuchy prišli za ňou do nového domovu. Tam jej družba zložil z hlavy svadobnú pártu a ženy ju začepčili, ženíchovi zobrali pierko. Pri tomto obrade sa spievala pieseň Na zelenej lúke kopa sena, včera bola dievka, dnes je žena a Na zelenej lúke je petrenec, včera bol mládenec, dnes je ženec. Svadby boli veselé a trvali až do rána. Tretí deň ráno muzikanti a domáci šli od susedov do susedov, aby ich pozobúdali. Aby to bolo veselšie, boli aj drdá. Oni vystrájali a s každým zobudeným susedom tancovali. Pred ženíchovým domom ráno rozsypali slamu a mladá nevesta musela zametať.

Som hrdý, že som mal takú prababku, čo mi rozprávala o našich obyčajoch a zvykoch. Som hrdý na

rodičov, ktorí mi vštepujú lásku k tancu. V petrovskom folklórnom súbore si rád zatancujem a ešte radšej zaspievam naše slovenské piesne. Som hrdý, že som Slovák.

Patrím ku generáciám, ktoré s láskou a úctou si budú pripomínať na prababkine zimné večerné rozprávania, aby som i týmto spôsobom upevňoval svoju slovenskú identitu a to v duchu našich predkov – „čo starí pamätajú, mladí zachovávajú“ v dnešných časoch je určite potrebné.

Ivan Kopčok, 7.b

Jubilejný 30. ročník celoslovenskej súťaže s medzinárodnou účasťou

PREČO MÁM RÁD SLOVENČINU, PREČO MÁM RÁD SLOVENSKO

PREČO MÁM RÁD
SLOVENČINU

PREČO MÁM RÁD
SLOVENSKO

Adela-Miriam Petrášová, 6.b - CENA PREDSEDU MATICE SLOVENSKEJ

Knižnica Štefana Homolu

V mojom rodnom Petrovci je budova, v ktorej sa nachádza veľké bohatstvo. Myslíte si, že je to banka? Nie. Nie je to ani žiadna iná veľká stavba s pokladom. Je to knižnica! Áno, knižnica.

V tejto knižnici je veľký počet rôznych kníh a v nich veľmi veľa príbehov. Niektoré sú pravdivé, iné vymyslené a sú i záhadné. To je ten ukrytý poklad, ku ktorému môžeme prísť, keď tam zájdeme a nazrieme do bohatstva na stranách kníh. Knižnica, o ktorej píšem, sa volá Knižnica Štefana Homolu. Prvýkrát som v nej bola ako malá spolu s mojou mamou. Videla som tam veľa zaujímavých kníh. Najviac ma zaujali tie obrázkové pre deti, tak som v nich listovala, kým som nenašla tú knihu, ktorú som si chcela vypožičať. Knižnica Štefana Homolu v Báčskom Petrovci je dnes najväčšou knižnicou vo Vojvodine a v Srbsku, z tých knižníc, ktoré majú knihy prevažne v slovenčine. Je veľmi vzácna a stará. Založená bola v auguste roku 1845 ako súčasť Homolovej Nedeľnej školy. Knižnica trvá dodnes a počet kníh v nej stále pribúda. Nielen slovenské, ale i srbské, anglické, nemecké, ruské, francúzske a iné. Vzácna je, lebo v minulosti boli naši predkovia veľmi málo gramotní, no záležalo im na vzdelanosti a k tomu sa tak dopracovali, že sa starali o našu knižnicu, o obohatenie kníh, o prostriedky, ktorými zachovali budovu. Teraz je v knižnici takmer päťdesiatpäť tisíc kníh, ako nám rozprávala pani riaditeľka, keď sme boli zo školy s našou učiteľkou slovenčiny na návšteve. Mali sme si zároveň vybrať knihu na povinné domáce čítanie, aj som si vybrala. No vybrala som si ešte jednu knihu. Bola to moja obľúbená kniha, ktorá sa volala Dokonalá Klára a napísala ju spisovateľka Gabriela Futová. Mám jej diela veľmi rada. Rada vôbec čítam. Naozaj vám úprimne hovorím. Vždy, keď čítam i iné knihy, tak sa cítim, ako keby som vošla do rozprávkového sveta, kde zažívam rôzne príbehy. Predstavujem si, že som hlavná postava v rozprávke. Zažívam rôzne príbehy, cestujem do rôznych krajín a fantázia ma odvedie často i do vesmíru. Čítanie rôznych kníh mi pomáha naučiť sa viac aj o gramatike a spisovnej slovenčine.

Knižnica Štefana Homolu je naozaj plná pokladov – slov, viet, zrníek múdrostí a fantázie, ktoré sa nachádzajú na stranách kníh. Priala by som si, aby všetci objavili toto bohatstvo v mojej obľúbenej knižnici. Tak, ak ste neboli ešte, nech sa páči, navštívte ju a presvedčte sa, že vám hovorím pravdu.

Zabíjačka

Dom, v ktorom bývam, má viac ako 100 rokov. Pred našim domom a tiež za našim domom sú postavené rovnaké dva domy, ako je náš. Môj dedo hovorí, že v týchto troch domoch bývali v minulosti traja bratia Čániovci. Keďže nevlastnili mnoho zemí, na konci každého dvora boli postavené chlievy a chovali plno ošípaných. Samozrejme, kŕmili ich na predaj, ale aj pre svoje potreby zabíjačky (zakáľacky). Aby predali vykŕmené ošípané tzv. mangulice, museli ich zaviesť na kočoch až do Budapešti, ale samé zabíjačky sa konali doma.

Môj dedo mi porozprával, ako to bolo na tých zabíjačkách. Včas ráno sa zhrnula mnohopočetná rodina v dome, kde boli pozvaní niekoľko dní pred zabíjačkou a predtým, ako začali robiť, prebudili sa pálenkou, ako hovorili „umyli si oči“ a ochutnali si na raňajkách. Bola tam prichystaná tlačienka – brezák, kyslá kapusta, čerstvý domáci chlieb a suchá údená klobása, aby zabíjači vedeli, akú klobásu majú urobiť. A potom už to začalo. Najprv s veľkým kvikotom zarezali jednu ošípanú, obarili vriacou vodou v drevenom koryte a nasledovalo opaľovanie slamou. Srst' z ošípaných sa využila na mazanie sedliackej pece spolu s blatom, alebo sa predala na štetky. Opaľovanie slamou nebolo jednoduché ako sa neskoršie konalo plynom. Niekedy, keď koža na ošípanej praskla, zamazala sa blatom, aby sa oheň ďalej nešíril. Pomôcky na naprávanie ohňa a slamy boli vlastne palice využité z konopí. Zaujímavosťou a žartom bolo, že kto zmeškal na zabíjačku, dostal opaľovať klát z dreva. Keď pochopil, že robia z neho žart, rozhneval sa a odišiel domov. Keď boli ošípané umyté od tej zhorenej

rozoberanie mäsa z Potom už nasledovala i čriev. Najprv sa aj tenké črevá. Na to Museli byť veľmi čisté namáhavá. Najhoršie chladno, veľký mínus primŕzal jemné prsty. a varila sa rascová pople na ťapši. Keď sa trochu a oddýchli si, -klobás, síce sa neroale boli štiplavé kôli

slamy, nasledovalo tzv. ošípanej, krájanie a mletie. ženská práca s umývaním umývali tie hrubé a potom používali vápno a cibuľu. a tá práca potrvála a bola bolo to, že bolo tuhé teploty, ktorý nepríjemne Medzičasom bol aj obed lievka – rostouka a krumvšetci posilnili, zohriali sa na rade bola výroba klobás bilo toľko klobás ako dnes, petrovskej mletej papriky.

Možno to boli začiatky dnešného brendu Petrovskej klobásy. Keď sa dobre vymiešané mäso dalo, vlastne nadialo do čriev, poviazali ich motúzmi, za každou piatou klobáskou sa muselo popiť si. Bud' to pohár vína alebo pohárik pálenky. Zabíjačka nemohla prejsť ani bez tzv. drdákov. Boli to niektorí susedia alebo priatelia, ktorí si obliekli staré kabanice, natreli sa sadzou z pece tváre, aby ich nespoznali a prišli rozveseliť zabíjačov. Trochu si aj zatancovali, zažartovali a samozrejme aj niečo za to dostali. Koniec zabíjačky však ešte vtedy nebol. Uvarený bol brezák – tlačienka, ktorá sa dala do umytého žalúdka z ošípanej, ešte sa i škarke vyprážali z pokrájanej slaniny vo veľkej katlani. Klobásy sa pokvačkali na palice a vyvesili na prievan do zajtra. Nasledovalo už potom iba údenie klobás, slaniny a brezáku v keďare – údiarni, ale to sa už robilo nasledovný deň po zabíjačke a trvalo niekoľko dní. Sama zabíjačka sa končila večerou. Schystaná bola sárma a upražená svieža klobása. Koláčov nebolo neúrekom ako na dnešnej zabíjačke. Pochút'kou boli iba sadlové koláčiky. Zabíjačka trvala niekedy aj do rána, pri hre s kartami mužov a upíjaní pálenky a klebetení žien ako i v detskom hraní. U nás doma každoročne býva tiež zabíjačka a to vždy v zimnom období. Je to trochu inak ako mi porozprával dedo, modernejšie a ľahšie. Som hrdá, že si moji starí rodičia a rodičia zachovali aspoň nejaké kúsky obyčajov a tradícií z minulosti a mám nadej, že si aj do budúcnosti budeme spomínať na zašlé časy.

Čajakovci - Zypa Cupák v súčasnosti

Po Čajakovcoch v Báčskom Petrovci zostali stopy aj v súčasnosti.

Základná škola v Báčskom Petrovci bola roku 1958 pomenovaná menom Jána Čajaka - učiteľa, spisovateľa, publicistu a veľkého humanistu. V tomto roku si pripomenieme 40. výročie smrti taktiež spisovateľa, taktiež Jána Čajaka, ktorý bol jeho synom. Svoje prvé štyri desaťročia života strávil tu v našom slovenskom Holandsku (Nederland – Dolná zem), čiže na Dolnej zemi. Bol profesorom na gymnáziu v Petrovci a taktiež aj prekladateľom juhoslovanskej literatúry na Slovensku. V prvej fáze prevažuje v jeho tvorbe humoristická próza, v ktorej svojou jedinečnosťou vyniká román Zypa Cupák.

V románe sa hovorí, ako bohatému sedliakovi Ďurovi Sirákovi poštár doniesol neočakávaný list, na ktorom bolo napísané cudzie meno Zypa Cupák. Ďuro si myslel, že je to meno nejakého džandára Albánca a preto vyslal ženu do policajtskej stanice. Tam sa jej džandár snažil vysvetliť, že je to cyrilika a nie latinka. Také omyly sa stávali aj pozdejšie v našej dedine. Osobne som ich zažil. Toho letného dňa som prišiel domov zo školy, bol som unavený a uličná brána bola zamknutá. Školskú tašku som zhodil na zem a snažil som sa z nej vybrať kľúče. Prehrabával som sa vo veciach, no kľúče som nenašiel. Natrafil som, len na Rubikovu kocku a tak som zostal sedieť vonku pred uličnou bránou. Riešenie Rubikovej kocky je jedna z vecí, ktoré sa zdajú také ťažké. Nuž začal som cvičiť, kým to nezvládnem so zatvorenými očami. Cvičiac môj obľúbený koníček, začul som hulákanie, obzrel som sa vôkol seba a zočil som človeka, ktorý sa nachádzal pred bránou. Šiel som k nemu dúfajúc, že mi nosí kľúče. Bol to mrzutý poštár, podal mi list, ktorý som mu okamžite schmatol z rúk. On mlčky vysadol na bicykel a aj napriek letnej horúčavy pokračoval s doručovaním poštovej zásielky. Na obálke môjho listu písalo: Matej Mapчok (Matej Marčok). Skúšal som rozlúštiť, čo to znamená. Nakoniec som prišiel na to, že tam píše po anglicky: Matej Map 4(for) OK. Zamyslel som sa nad tým, čo by to malo znamenať. Po krátkom váhaní, rozhodol som sa hľadať OK. Dlhو som premýšľal, kde a ako môžem nájsť tie dve písmená. Šiel som prezrieť odpadkový koš pred našim domom s nádejou, že sa tam niečo nájde a predstavte si, našiel som tam odpadky! Nič z toho mi neupomínalo na OK, ani tvarom ani rečou. Chcel som ďalej pátrať, ale neviem ani ako, ibaže som sa ocitol na zemi. Prečo? To preto, že sa mi susedova mačka zaplietla do nôh. V hlave sa mi ozýval cvengot, no nielen v hlave, ale aj v pravom vrecku nohavíc. Nakoniec som z OK našiel len K-key, čiže kľúče. Ešte dlho som nevedel, prečo mi zaslali taký záhadný list, pokým som sa nestretol s komiksmi, z ktorých som sa naučil aj cyriliku.

Tu na Dolnej zemi žijeme v prostredí, v ktorom sa dve písma (latinka a cyrilika), viacej jazykov a viacej kultúr navzájom prepletajú a ovplyvňujú. Dnes vďaka neúnavnej práci Čajakovcov si lepšie rozumieme, sme si bližší a možnože niektoré zypacupákovské omyly časom pochopíme a nad nimi sa schuti zasmejeme.

*Prečo mám rád slovenčinu,
prečo mám rád Slovensko*

Asociácie na Zuzku Medved'ovú

Som Slovenka. Slovenský jazyk je môj materinský jazyk a mám ho rada. Slovenčina, ktorou hovorím doma, v škole, mimo školy, v rodine bližšej a ďalšej, v obchode, reštaurácii,...je pre mňa samozrejmosťou. I keď žijem v inojazyčnom prostredí a v inom štáte, slovenský jazyk je pre mňa ten prvý. Po slovensky rozprávam, čítam a snívam. Áno, je to jazyk aj v mojom sne.

Tu vo Vojvodine je slovenský jazyk jeden z úradných, ktoré sú štátom uznané. A to ma veľmi teší a som na to hrdá. Na tomto území sú narodené naše osobnosti, ktoré sú dôležité pre naše dejiny.

Slovenka, ktorá sa narodila v našej osade bola prvá akademická maliarka je Zuzka Medved'ová. Zuzka je naša významná osobnosť a v tomto roku zaznamenávame 125 rokov od jej narodenia. Je zaujímavé, ako sa mladé dievča v dedinskom prostredí a z roľníckej rodiny dostalo na štúdium do Záhrebu a do Prahy a získala tak titul prvej akadem-

ickej maliarky slovenského pôvodu. Zuzka od malička kreslila, cvičila si ruku a maľovala všetko vôkol seba. Dnes máme príležitosť vidieť jej práce v galérii, ktorá nesie jej meno. Zuzka maľovala kvety, práce v poli a asi najkrajšie sú jej portréty. Maľovala portréty členov rodiny, významných osobností a zo svojej práce sa živila. To, čo namaľovala predala, a tak sa jej umenie šírilo. Žila v Báčskom Petrovci a na Slovensku. Pochovaná je na petrovskom cintoríne.

Teší ma, keď vidím slovenskú svadbu v Petrovci, olejomaľbu, na ktorej znázornila sestrinu svadbu, okamih, keď sa sestra lúči s rodičmi a rodinou. Tiež sa mi páči olejomaľba Petrovské dievča v kroji, lebo má krásne červené „koleso“ (ozdobu) na hlave a príjemný úsmev. Očarujúce sú Zuzkine orgovány. Maľovala ich v rôznych farbách a odtieňoch. Orgovány boli jej obľúbené kvety. Mala som príležitosť vidieť Zuzkine kresby. Tie sú nádherné, presné a reálne, akoby boli fotografie. Možno som aj ja preto začala kresliť ceruzou. Zuzka ma inšpirovala.

Slovenský jazyk, Slovenka, Vojvodina, umenie, Slovensko. Sú to asociácie na Zuzku Medved'ovú.

Priadky

Dlhé zimné večery sú vhodné na trávenie krásnych chvíľ v spoločnosti iných ľudí. Zvlášť v minulosti, keď nebola súčasná digitálna technológia, nejestvovali sociálne počítačové siete. Dávno to už bolo, keď sa mládež a aj celé rodiny, príbuzní a susedia schádzali na priadkách. Pracovali takto i v zimnom období, keď nemohli pracovať v poli, v záhrade a na dvore.

Priadky sa začínali v novembri v predzimnom období a končili sa na fašiangy pred príchodom jari. Bývali vždy u druhej a druhej rodine, takže sa tu rôzni ľudia stretávali. Na priadky si ženy so sebou nosili kolovraty a praslicu, na ktorej sa nachádzali spracované a pekne vyhladené konope, čiže kúdele. Z nich usilovné ženské ruky priadli tenké nite, ktoré sa používali na tkanie klinovníkov, plachtou, košeľou atď. Ručne si takto zhotovovali látku pre svoje potreby, alebo i napredaj. Ženy si brali so sebou aj svoje malé deti, ktoré okolo obskakovali a hrali sa. Na priadky sa však najviac tešila mládež. Prenajímali si izbičku, obyčajne u starších ľudí, ktorí nemali deti a na ten spôsob si aj finančne dopomohli. Dievčatá na priadky začínali chodiť ako 14-ročné, ktoré sa už potom považovali za dievky. V závislosti od toho, z ktorého kraja petrovskej dediny boli, dievky sa delili na Lukavčanke, Zabarke, Drozdíarke, Vrškárcanke, Novošorčanke a iné. Každé mali svoje miesto v dome, izbičku, kde priadli. Priadky sa konali od pondelka do piatka každý večer. V sobotu boli doma, lebo sa kúpali a v tom období nemali kúpeľňu tak bolo to trochu zložité, kým v nedeľu sa zase išlo do kostola a bol to nepracovný a oddychový deň. Dievky na priadky chodili s kolovratom a so spevom vchádzali dnu. Najprv prišli dievky a potom i mládenci. Dievky usilovne priadli tenké nite a mládenci si prišli obzrieť ich, zaliečali sa im, spolu si zaspievali a zažartovali. Často sa stávalo, že mládenec, keď sa mu dievča páčilo, ukradol jej kúdeľ, ušiel s ňou von, aby dievča vybehlo von za ním a aby mohli byť trochu sami. Na priadky chodili aj mládenci z iného kraja, ak sa mu tu niektoré dievča páčilo. No vtedy vedelo prísť k hádkam, lebo si mládenci svoje dievky strážili. Zvlášť vedelo prísť k hádkam, ak sa na priadkách núkala pálenka a víno. A priadky bez vína a pálenky by neboli poriadne priadky. Dievky vedeli aj po celé dni priasť. A keďže sa v každej izbe nachádzala sedliacka pec, nebolo zložité upiecť si krumple na ťapši. A ak sa im k tomu jedlo zavárané ovocie nebolo im ťažko ísť si vypýtať. Ak jedna z kamarátok nebola medzi nimi a mala frajera, išli k tomu frajerovi s rozprávku, že tá dievka je chorá a že sa jej žiada jesť dunst (zavárané ovocie). Fľašku dunstu obyčajne aj dostali. Lebo voľakedy ste dunst dostali jesť, len keď ste boli chorý a nie kedy sa vám zachcelo. Keď sa priadky zakončili, mládenci často vyprovádzali dievky domov a tí smelí aj v kutke pred domom pri zaliečaní sa pokúsili uchytiť bozk od dievčaťa.

Priadky boli hlavným pobavením pre mládež. V Petrovci zanikli okolo roku 1962, avšak príhody z priadkov ešte stále žijú, ale bojím sa, že aj tie zaniknú. Priadky sú odrazom života, našich predkov, ktorý bol ťažký, chudobný, ale zároveň šťastný a úprimný.

Petrovská pálenica

Ako ôsma generácia, po narodení môjho prvého predka na Dolnej zemi, sa cítim veľmi hrdý. Patrím do rodiny Čániovcov, ktorá medzi prvými prišla na Dolnú zem a priviedla i prvých osadlíkov do Báčskeho Petrovca.

O mojich predkoch síce neviem mnoho povedať, ale viem z ústneho rozprávania mojich starých rodičov a rodičov, ako to voľakedy bolo, pokiaľ siaha ich pamäť. Nebudem písať o prvom narodenom Matejovi z rodiny Čániovcov, lebo žil dávno a o ňom by mi nemal kto už poroz-

právať. Môj dedo mi však porozprával o svojom prastarom otcovi, čiže o mojom praprastarom otcovi. Narodil sa tuná v Báčskom Petrovci, ale keďže v tom období život nebol ľahký u nás, rozhodol sa vrátiť späť za jeho a našimi predkami na Slovensko do Kráľovho Brodu. Je známe, že tam mal liehovar a dosť rokov sa mu tam dobre darilo v práci. Zoznámil sa tam s jednou mladou dievčinou, s ktorou sa i oženil a po čase sa vrátili spolu do Petrovca. V Petrovci už liehovar nemal, ale vtedy okrem poľnohospodárstva sa ľudia zaoberali aj výrobou hodvábu. Na každom dvore rástol veľký počet stromov moruší a pestovali sa priadky morušové, ktoré vyrábali hodváb stravovaním sa listím zo stromu moruše. Samozrejme, každé ráno sa zbierali plody z moruší a páčila sa pálenka, tzv. morušovica. Liehovar, alebo ako sa u nás volá pálenica, prastarý dedo nemal doma, ale domácu pálenku páčil v lokálnej pálenici. Dnes už moruše je zriedkavo možné vidieť na dvore, ale sa môžem pochváliť, že vôňa ovocia a pálenky sa znova cíti na našom dvore. Túžbou môjho otca už veľa rokov bolo kúpiť si medený kotol na pálenie pálenky. Domáca pálenka je len domáca a najlepšie je vyrobená v domácej atmosfére, neraz som počula hovoriť o tom môjho otca. A máme i veľký a bohatý ovocný sad v humne. Vlni sa mu to aj podarilo. Rozmýšľala som o tom, či je možné, že niečo v krvi môjho otca zostalo po predkoch? Myslím si, že zostalo. Aspoň láska ku páleniu domácej pálenky, aj keď pálenku skoro ani neochutná. Predsa má radosť, keď môže niekoho ponúknuť vlastnou pálenkou, alebo hoci potešiť darčekom na narodeniny, alebo meniny, veď fľaša litrovka domácej pálenky je zlata hodná, ako sám hovorí, nie ako tie ofarbené litrovky, ktoré sú vyrobené v továrni a predávajú v obchodoch. Dedo mi porozprával aj o jednom príbehu z pálenice ešte za čias Rakúskouhorska. Vtedy v dedine boli maďarskí vojaci, tzv. periaši. Na veľkých klobúkoch mali vtáčie perie a stadiaľ im pridali aj pomenovanie. Práve tí vojaci išli po domoch a brali ľuďom všetko, čo mohli. Jeden majster páleničiar, aby mu nezobrali pálenku, ktorej bolo veľmi mnoho, nalial do drevených sudoch na dvore, ktoré sa zapúčali, aby z nich nevytekalo víno alebo kvas. Celá pálenica voňala na pálenku a vojaci pálenku nenašli. Stačilo iba, aby zmočili prst do suda na dvore, ale to sa nespamätali urobiť. Mysleli si, že tam je iba voda. Páleničiar bol veľmi šťastný, že nezostal bez pálenky. V páleniciach sa odohrávali aj iné diania. Spev, hudba, niekedy aj tanec, ale keď boli ľudia poriadne podnapití, bývali aj bitky.

Vždy pozorne sledujem celý proces výroby pálenky. Od chystania ovocia pre kvas, kysnutia kvasu, nalievania do kotla a výtoku hotovej pálenky. Je to zložitý proces, ale veľmi zaujímavý. Som hrdá, že moji prarodičia, starí rodičia chránili obyčaje a tradície od zabudnutia a že od toho neodstupujú ani moji rodičia. Ktovie, možno budem i sama pokračovať v tejto činnosti v budúcnosti...

Hovorí sa, že tí, ktorí nečítajú, veľa nevedia...

Myslím si, že kniha bola mojím priateľom už od mojej kolísky. Jeden zo zvykov mi bolo to, že pred spánkom mi rodičia alebo starí rodičia prečítali jednu rozprávku. Ako malá knihy som zbožňovala.

No, teraz ma to nejak neláka, ale hockedy z núdzi si prečítam zopár strán nejakej knihy. Aj keď viem, že čítaním kníh si obohatím slovnú zásobu, nemám vôľu čítať knihy. Čítanie je však jedným z najlepších zvykov, teda základom akéhokoľvek ďalšieho učenia. Dnes knihu nahradila televízia a mobilný telefón. Predsa je čítanie kníh lepšie, lebo keď čítame knihu si vytvárame aj fantáziu, napríklad predstavujeme si, ako sú postavy oblečené. Zvyčajne v knihách bývajú i poučenia a nové veci, ktoré sa čítaním naučíme a naplníme si naše vedomosti. Hovorí sa, že tí, ktorí nečítajú, veľa nevedia. Kniha je nenahraditeľná pomoc každého človeka. Bez kníh, život ľudí by nebol tak kvalitný. Nevedeli by sme sa vyjadrovať, nenaučili by sme sa cudzie jazyky... Možno, že by nejestvovali tak skúsení lekári, inžinieri, učitelia.

Knihy si treba vážiť a zachovávať. Každá jedna kniha je bohatsvo pre človeka.

Andrea Danková, 6.a

Pre každého človeka kniha znamená niečo iné. Knihy sú užitočné a z nich môžeme získať nové vedomosti a taktiež obohacujú našu slovnú zásobu.

Kniha pre mňa je všetko. Keď ju čítam, ona vo mne vyvoláva neopísateľný pocit, ako keby som bola v inom svete. Taktiež, keď sa neviem vynájsť v nejakej situácii, pomôže mi. Niekedy získam aj kreativitu. Občas sa viažem za hlavnú postavu a je mi ľúto, keď prečítam knihu a musím sa s ňou rozlúčiť.

Predsa môžem prečítať ďalšiu knihu a dobrodružstvo sa znovu začína...

Nad'a Jovanovićová, 6.a

POTULKY MINULOSŤOU SO ŠTIPKOU HUMORU

Ako Matej Čáni vďaka kyslej kapusty priviedol prvých slovenských prisťahovalcov do Petrovca

Petrovec je malá dedinka, ktorá sa nachádza v Srbsku a väčšinou tam žijú Slováci. Slováci prišli do Petrovca v roku 1745 a priviedol ich Matej Čáni.

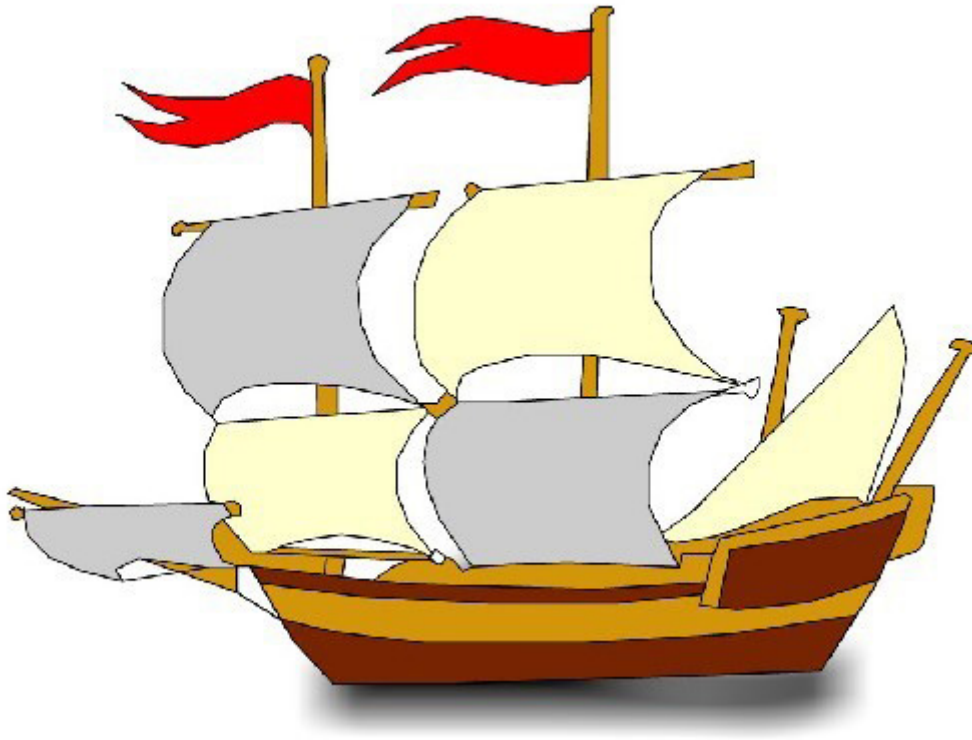
Kedže v 18. storočí po tureckých vojnách Slovensko bolo spustošené, Slováci putovali za vidinou lepšieho života na Dolnú zem. Osídľovanie im bolo výhodné, lebo prvé tri roky boli oslobodení od platenia daní. Cestovanie Slovákov bolo plné dobrodružstiev. Jedna skupina ľudí sa vybrala na cestu kočom a druhá skupina sa plavila loďou. Matej mal obrovský strach z koní, lebo ako malému chlapcovi kôň mu zahryzol do ucha. Preto museli zohnať plachetnicu a vybrali sa na cestu. Neraz zabľúdili, hádky na lodi boli časté. A aby sa nenakazili nejakou chorobou, so sebou brali obrovské množstvo kyslej kapusty, lebo má mnoho vitamínu C. Vzhľadom na to, že tá kapusta nerobila dobre na žalúdok a črevá, často loď zaváňala plynmi, ktoré vychádzali z čriev cestujúcich a znelo to, akoby chcel niekto naštartovať motorové vozidlo. Plyny boli tak časté, že si už z toho robili srandu. Od smiechu sa im točila hlava a traja sa ocitli v rieke Dunaj. Pri záchrane spolucestujúcich, všimli si v okolí dedinku s nádhernou prírodou. Nakoniec zakončili v dedinke, ktorú nazvali Petrovec.

Aj napriek plynatosti, kyslá kapusta aj naďalej zostáva kráľovnou zdravia a krásy.

Jaroslav Danko, 7.a

VESELÉ POTULKY

Čo bolo, bolo

Kto? Čo? Uhorská a česká kráľovná, čiže grófka Rakúsko-Uhorska, ktorá nebola vôbec taká, akou si ju vy predstavujete. O nej ste sa učili už v treťom ročníku aj na hodine slovenského jazyka a predstavte si, mala nevlastnú kmotričku Marínu. Áno, dobre ste počuli, kmotričku, ktorá zastupovala Máriu Teréziu na všetkých jej spoločenských daniach.

Mária Terézia bola nízkej postavy, viacej širšia, ako vyššia a jej fyzická kondička bola na nízkej úrovni. Avšak kráľovná mala počas dňa ohromne nabitý program aktivít naplnený veľkou nervózitou a tak po každej čokoláde musela siahnuť po ďalšej sladkosti alebo po ďalšom kúsku čokolády. Neodolala žiadnym sladkostiam a tak jej z dňa na deň pribúdalo čoraz viacej kilogramov. Kmotrička Marína, však namiesto nej odpracovala rozličné spoločenské aktivity, maľovala sa, vymýšľala, ako vyhrať vo vojne proti Turkom a Mária Terézia na to všetko, keď sa ju opýtali, iba prikývla hlavou. Zaujímavé bolo, keď sa kmotrička Marína stretla so Slovákami z Liptova a keď sa švárny šuhaj Mišo stal jej životnou láskou. Mišo iba chcel, aby s Matejom Čánim priviedol Slovákov na juh k Dunaju. Kmotrička Marína tomu nerozumela, ale Mišovi predsa žiadosť splnila a Mária Terézia ako obvykle iba prikývla hlavou a chystala sa dojesť posledný kúsok Študentskej pečate. A tak prišli Slováci na Dolnú zem. Čo bolo, bolo, my si to uctieame a na Študentskú pečať nezabúdame ani dnes.

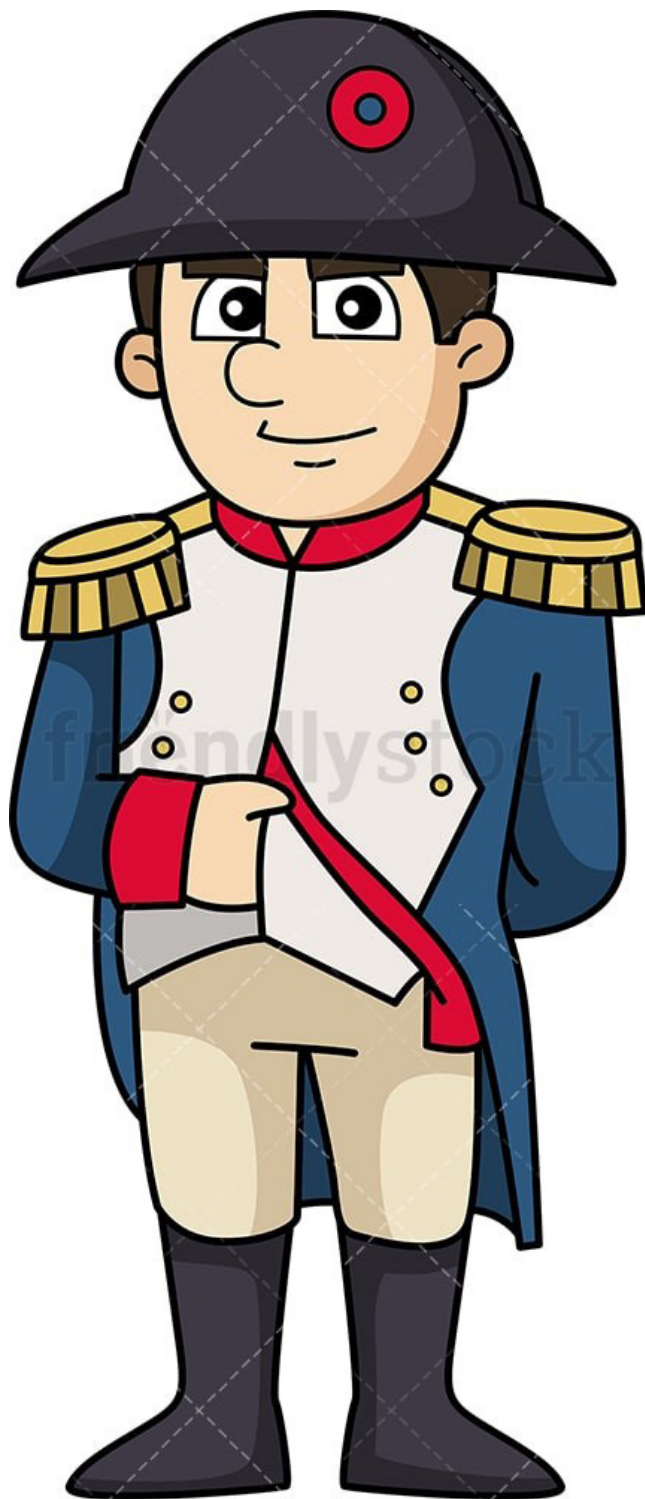
Nezostáva nám nič iné iba učiť aj našich potomkov, kto bola Mária Terézia a aká je výborná Študentská pečať. A na záver si môžeme aj zaspievať napríklad pieseň: Mariša pusu dala, ani sa nepýtala...

Peter Šuľan, 7.b

Expedícia, ľúbostný príbeh Napoleona Bonaparteho

Napoleón Bonaparte zvolal 700 000 vojakov. Údajne mali ísť dobyť Rusko, ale nebolo to celkom tak. Známy pochod na Rusko Napoleón tam prehral, kvôli ruskej zimy. Áno. To možno bola pravda, avšak Napoleón sa tam pohol v saku a v letnej košeli. On tam nešiel kvôli tomu, aby dobyl Rusko. On tam šiel kvôli svojej milenke. Veľký a silný Napoleón do Ruska za milenkou? Ešte k tomu so 700 000 vojakmi? Po dlhej ceste, prišli do starej Moskvy. Frajerka Katka ho tam čakala celá navoňaná a vyfintená. Napoleón prikázal, aby vojaci obkľúčili celú Moskvu, aby Kaťuša náhodou neodbehla. Začalo snežiť. Napoleónovi sa rozklepali kolená a začal drkotať zubami. Musel sa rýchlo niekde zohriať, tak zavolať Katku na café. Lenže Rusi nie sú ako Francúzi. Tu v Rusku zvyknú vždy piť vodku. Katka to začala do seba metať, kým sa Napoleónovi hneď od prvej zakrútilo v hlave. Ešte k tomu tá vôňa voňavky, ktorú mala jeho milenka, a -20C čo bolo vonku. Nič preňho. Jeho vojaci začali padať vonku ako dominy. Francúz okamžite vybehol zo salónu a prikázal vojakom, že sa vracajú domov. Rusko nie je vôbec preňho. Poslal list svojej žene pomocou vojaka na najrýchlejšom koni, kde písalo: „O dva týždne som späť. Prosím, nekúpaj sa.“ Tento trapas, aký zažil v Rusku sa nesmel dostať na verejnosť, preto svoju cestu za Katkou nazval Pochod na Rusko.

Viliam Spevák, 7.a

Koho zajtra stretnem?

Učivo z dejepisu v šiestom ročníku je veľmi zaujímavé. Učili sme sa o námorníkoch, známych moreplavcoch a ešte o mnohých významných osobnostiach. Najzaujímavejšia téma bola objavenie Ameriky.

V Petrovci trhové dni sú v utorok a piatok. Minulý piatok, keď som šla na trh, všimla som si známeho moreplovca Krištoféra Kolumbusa. Stál tak na prechode pri obecnej knižnici a len tak sa pozeral na cukráreň. Vyzeral rovnako, ako v učebnici z dejepisu. Zoznámili sme sa a spolu sme šli na zmrzlinu. On si dal malinovú a ja čokoládovú. Opýtal sa ma, či viem, odkiaľ pochádza čokoláda. Vyrozprával mi, kedy on prvýkrát ochutnal čokoládu. Bolo to v roku 1492 v Amerike u Mayov. Mayovia mu pripravili horúci čokoládový nápoj. Jemu to tak veľmi chutilo, že ju priniesol až sem do Európy. Okrem kakaa v Amerike Kolumbus ochutnal aj zemiaky. Tak som ho pozvala k nám na obed. Mama akurát prichystala „krumple na ťapši“. Kolumbus si nemohol vynachváliť zemiaky. Vraj sú lepšie tie petrovské, ako tie americké. Už si ich objednal aj za nabudúce. Ibaže ho veľmi štípala domáca petrovská klobása. Nevadí, nabudúce mu tam dáme pivnickú. Na cestu sme mu zbalili aj kysáčku sárnu a petrovské pivo. Kolumbus s plným bruchom a plným batohom vybral sa na cestu. Vraj je nuda cestovať loďou, preto pôjde autobusom. Vyprevadili sme ho na autobusovú zastávku a srdečne sme si zamávali. Veru, zaujímavý je Krištofér Kolumbus, veľa toho nám narozprával.

Pred dvomi týždňami som stretla Máriu Teréziu, teraz Krištoféra Kolumbusa. Koho asi stretnem zajtra. A keďže sa blížia Vianoce, chcela by som stretnúť Dedka Mráza s darčekom.

Petra Pintírová, 7.b

ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА

Пишу ученици 3.ц разреда

МОЈ ТАТА

Сви имају свога тату, али мој тата је најбољи.

Мој тата се зове Игор. Средње је висине, смеђе косе и браон очију. Дobar је преманама и највише времена проводи са породицом. Мени и мојој сестри помаже у свему. Када сам тужна он ме развесели, а када сам љута и мало непослушна понекад се мало наљути.

Ја јако волим свога тату и зато је мој тата мени најбољи.

Јована Милановић

МОЈ БРАТ

Мој брат се зове Паћо. Он је симпатичан дечак. Има плаво – зелене очи, браон косу и мало буцкасто тело.

Он је радознао дечак, али понекад је баш несташан. Јако сам поносна што сам његова старија сестра. Он страшно воли новац и кад порасте волео би да постане банкар. Жели да за кућног љубимца добије камелена. Мој брат ми помаже у свему. Много га волим, а понекад сам љубоморна што се мази са мамом. Учим га да пише слова – и замислите пише наопачке бројке. Ја га много волим. И ако се свађамо око мобилног телефона можда једног дана мој брат Паћо постане јутубер.

Мој брат је најслађи на свету и ја га много волим.

Димитрија Канас

Волим чланове моје породице али...

Ја волим ђланове моје породице: маму, бабе, деде, браћу, сестре али сада ћу да пишем о мом тати.

Сваки дан када тата дође са посла ја му дам да ми прегледа домаћи рад. Он каже у ком задатку је грешка, па је исправи. Увече гледамо неки филм или фудбал, а онда смо на Златибору цео дан или напољу.

Тата нас је скоро сваке године возио у Грчку. Волимо и напољу да играмо фудбал, на пример ја и тата против Јоване и стрица. А увече када легнемо, Небојша жели да и тата спава са нама и жели да читам неке бајке као што су: Три прасета, Сточићу постави се и сличне.

Милош Милановић

Ближи нам се пролеће

Пролеће ће ускоро стићи у наше крајеве. Птице стижу у наше крајеве. Нећемо више носити јакне и капе. Пошто ће бити топло, деца ће се играти напољу. И носићемо мајице са кратким рукавима. Цвеће цвета и јако ће лепо да мирише. И ја се јако радујем. Јер је у пролеће мој рођендан. 26. априла шетаћу се са мамом. А онда ћу ја да шетам моју куцу која има пет месеци. И моја куца се зове Марта.

За пролеће ће лептирићи и пчелице да лете изнад цвећа, а ја ћу бити срећна.

Димитрија Канас

Z pera žiakov IV. b triedy

Šuška a jej Crnka

Môj domáci miláčik je mačička. Volá sa Šuška.

Našli sme ju na streche. Spustili sme ju dolu zo strechy a ja som jej dala mliečko.

Ráno sme počuli, že niečo vonku škrabká a to sa mačiatko hralo s listom. Preto som jej dala meno Šuška.

Keď Šuška narástla, dostala mačiatko Crnku. Crnka bola čierna a jej mama mala farby: oranžovú, čiernu a bielu.

Keď som mala voľný čas, hrala som sa s Crnkou. Šuška ako aj všetky mačacie mamy učila Crnku liešť po strome. Psík ich pozoroval a aj on by sa chcel s nimi hrať

Mám radosť, keď ich vidím spolu sa hrať.

Viktória Rojková

Môj obľúbený vtáčik

Straka obyčajná je ani veľký, ani malý vták. Jej telo je pokryté čiernymi pierkami a bruško má biele. Chvostík má zeleno-modrý a krídla v takej istej farbe. Straka má tenulinké nožičky a čierny zobáček.

Stravuje sa chrobákmi, bylinami a rôznymi semiačkami.

Straky sú jedny z najmúdrejších vtákov na svete.

Mne sa veľmi páčia straky, lebo majú krásne pierka na chvostíku a na krídelkách. Sú to krásne vtáky, ktoré veľmi často lietajú do nášho dvora.

Klaudia D. Elijašová

Pazúrik

Môj domáci miláčik je mačka. Volá sa Pazúrik. Pazúrik je kocúr bielej a sivo-čiernej farby.

S Pazúrikom sa rada hrávam s loptičko. Jedáva mlieko s chlebom, občas jedáva granulky. V nedeľu má za jedlo mäso s polievkou. Zďaleka vyzerá omnoho menšie a rozkošnejšie. Keď sa s ním chce hrať náš pes Pufy, ihneď sa vyšplhá rýchlo na najbližší strom. Pazúrik sa chce hladkať a vždy sa nám pletie do nôh. Kým bol malý, rád obhrýzal naše papuče a hral sa so šnúrkami na topánkach.

Môjho miláčika mám rada a teším sa, keď ma počká pri našej bráne, vždy keď prídem domov.

Marína Stracinská

Hľadá sa stratený priateľ

Stratila sa moja kamarátka Ela Križanová. Stratila sa práve teraz, keď sme šli do zoologickej záhrady.

Ela je nízkej postavy, nízka je asi 130 cm. Je malá a tenká ako prútik. Jej tvár je biela a líca červenkové. Vlasý má hnedé. Má ich dlhé a trochu kučeravé. Oči má malé a hnedé, nos malý a tupý. Jej tvár ozdobujú biele zuby. Vpredu jej rastie jeden zub. Chôdzu má veľmi rýchlu. Kráča ako baletka, alebo ako tanečnica. Nosí čierne tričko s ružovými pruhmi.

Ja som ju našla, keď som vychádzala zo zoologickej záhrady – čakal na mňa pred vchodom zoologickej záhrady. Tešila som sa, keď som ju našla.

Mia Čániová

Čarodejné husle (stručná reprodukcia)

Žila raz jedna chudobná žena, ktorá mala syna Honza.

Matka vyslala Honza do sveta na zárobky. Po dlhej ceste Honzo stretol troch žobrátov, ktorým dal tri groše, ale tí traja žobráci boli ten istý človek. Žobrák splnil Honzovi tri želania. Prvé želanie bola peňaženka, z ktorej nikdy neubudnú peniaze, druhé želanie bola puška, ktorá vždy trafi do cieľa a napokon husle, ktoré nútia ľudí tancovať pokým na nich niekto hrá. Honzo zazrel divú hus a zastrelil ju. Prišiel mlynár a chcel si prvý vziať hus, ale Honzo začal hrať na husliach a mlynár začal tancovať. Mlynár povedal Honzovi, že mu dá sto zlatých, ak prestane hrať. Potom ho mlynár zažaloval z krádeže a Honzovi bez súdenia chceli odňať hlavu. Po rozsudku Honzovi splnili jeho poslednú žiadosť, aby si poslednýkrát zahral na husliach. Všetci začali tancovať, ale Honzo nechcel prestať hrať, kým mlynár sa neprizná. Mlynár všetko priznal a Honzovi vrátili sto zlatých. Potom sa Honzo vrátil domov a žili si tak šťastne, že lepšie nemohli.

Táto rozprávka sa mi veľmi páčila, pretože mlynár priznal všetku pravdu.

Ivana Paulíniová

EXPEDÍCIA – SALAMANDRA ŠKVRNITÁ

Daždivé a nie veľmi teplé dni sú ideálne pre obojživelníky ako sú salamandry škvrnité. Také dni bývajú hlavne začiatkom jari a koncom jeseni. Minulý rok som salamandry hľadal na viactich lokalitách, no našiel som iba larvy. Tento rok som si však všetko dobre naplánoval a bol som v správny čas na správnom mieste. Vršacká hora je najlepšia lokalita vo Vojvodine pre tieto chvostnaté obojživelníky a preto moja cesta smerovala práve tam. Minulý rok som tam prišiel o mesiac neskôr po vrcholení salamandriehtého obdobia, takže som ich nenašiel. No, spoznal som vtedy svojho, dnes veľmi dobrého kamaráta, Milivoja Vučanovića, známeho ako Mile, a preto som tento rok mal aj spoluherpera. Mile pracuje ako rendžer na Vršackej hore a v prírode už získal mnoho skúseností, ako napríklad uhryznutie vretenice severnej (druh jedovatého hada), útok sovy a sršňov, stretnutie s medveďom... Zaujíma ho hlavne ornitológia preto je aj jeden z najznámejších krúžkovateľov vtákov v Srbsku.

Koncom februára začali prvé teplejšie dni, v ktorých pritom bolo dosť vlahy. To už boli dobré podmienky pre salamandry. Preto som Milemu zavolať, aby som zistil aká je situácia. Povedal, že ich už videl, ale stále to nebolo to. O taký mesiac by mali všetky vyjsť a začať migrovať. Vtedy sa vraj budeme počuť, aby mi povedal, že to začalo. O mesiac. Zdalo sa to dlho, no ubehlo to predsa rýchlo.

Vonku bolo príjemne. Teraz to už pomaly začne, pomyslel som si. Opäť som zavolať svojmu kamarátovi. Nebol však dostupný. Ani som sa nečudoval, keďže behá ktovie kde po hore, kde signál nie je. Nechal som mu správu, kedy sa môžeme počuť. Odpísal mi večer, takmer už bolo desať hodín. Zajtra mohol volať jedine doobedu, keď by mal byť v dosahu signálu. Ja však mám vtedy školu a bude trochu ťažké volať na prestávke, kde je hlučne ako pri štartovacej ploche rakety. No, čo už, musel som sa mu nejako ozvať, vynájdem sa. Nasledovný deň som si našiel nejaké ako-tak tiché a bezľudné miesto skadiať somu mu zavolať. Oznámil mi situáciu. Chcel som, aby to nejak vyšlo na víkend, žeby som v sobotu tam prišiel a v nedeľu odišiel. No Mile bol v sobotu niekde v Tramtárii, takže nič z toho. Ale salamandry už pomaly začali vychádzať, čo je hlavné. Vrátil som sa do nudnej lavice a sedel ešte šesť hodín v škole. V hlave som si snažil urobiť poriadok.

Prvý víkend tu bol rýchlo. Aby som nesesedel doma vnútri ako poleno, odišiel som overiť situáciu na jednu z mojich obľúbených lokalít – Popovičko jezero na Fruške hore. Bol to zároveň môj prvý herping v roku. Bolo to dosť úspešné a domov som sa vrátil veselý a spokojný. Zopakoval som si, ako je to chodiť po vrchovatom habitáte a zohrial si svoj macro objektív. V nedeľu som sa s Milem však počul zasa. Nasledovný týždeň mu v utorok prídu kolegovia zo Subotice, aby videli trochu vršackú prírodu. Majú tam byť do štvrtka, takže vtedy on bude obsadený. Presnejšie, vo štvrtok mali odísť, takže poobede by už mohol byť voľný. Vo Vršci sa nenachádzalo nejaké miesto, kde by som mohol prenocovať a ani spo-

jenie do mesta, okrem vlaku, ktorým by mi to trvalo dlhšie ako rotácia Zeme. Takže musí ma tam niekto doviesť. Tu sa začali problémy. Našťastie, netrvali dlho, lebo otec bol vo štvrtok a v piatok voľný. Iba vtedy. A vtedy bol voľný aj Mile. Takže tam pôjdem počas týždňa. Nech skrátim, Mile mi medzičasom párkrát volal a aj ja jemu, aby sme sa presnejšie dohodli, no stále do nešlo na sto percent potvrdiť.

Bola streda 29. apríla a ja som sa vrátil zo školy. Zajtra ráno som mal vycestovať. Nechal som svojmu kamarátovi z Vršca odkaz, aby sme sa ešte raz počuli. No odpísal mi iba neskoro večer, že je stále s kolegami v hore a dnes to už nepôjde. Takže to dohodnem zajtra na poslednú chvíľu. Mal mi zavolať ráno, keď bude mať signál.

Bolo pred deviatou ráno a už sme mali vycestovať. Mile sa stále neozval. Chvíľu som ešte počkal, no stále nič. Viem iba, že ráno je opäť v teréne s kolegami a ozve sa, keď bude v dosahu signála. No nič, nedalo sa čakať, vycestovali sme. Bolo to všetko také neupevnené, ale už nejako to dopadne. Necestovali sme ani dvadsať minút, keď sa Mile ozval. Ospravedlnil sa, že trochu mešká s hovorom, ale že doteraz nemal signál. Povedal, že okolo jednej bude na Červenom kríže (to je ubytovňa na samom Vršackom brehu a má na poschodí izby, kde sme aj my mali byť ubytovaní) a že sa tam stretneme. Expedícia sa začína!

DEŇ I

O dvanástej sme s otcom pricestovali. Izba nebola vôbec luxus, no mne to stačilo. Bola akurát. Vybalil som sa, pripravil som si výbavu a teraz dočkať, keď sa opäť, tretíkrát, stretnem so svojim kámom. A onedlho sme boli dolu. Zišiel som do salóna, poobzeral sa a tam bol Mile a piati biológovia zo Subotice. So všetkými som sa pozdravil a nech neotravujem s úvodnými slovami, poďme na prvý herping.

Vyprevadili sme kolegov zo severa a s Milem sme nasadli do jeho terénneho džipu. Vonku sa lialo ako z kanvy a to bolo ideálne počasie na salamandry. Doslova ideálne, prišiel som v pravý čas. Len čo sme sa trochu vzdialili, na ceste sme našli prvého salamandra. Vonku sa však tak lialo, že som fotoaparát nemohol použiť, takže som prvého natočil GoPro-čkou. Bol to neuveriteľný pocit vidieť ich po dlhej dobe, v podstate prvý raz počas mojej herpeto-kariéry. Zniesli sme ho z cesty a šli ďalej. A potom to šlo hladko. Každú chvíľu sme sa zastavovali, aby sme ich odložili z cesty. Počas desiatich minút hádam dvadsať salamandier! Pomaly sme prešli z asfaltovej cesty na poľnú. Blato bolo obrovské a priepasť bola na krok. No terénny džip samozrejme aj so skúseným šoférom, to perfektne zvládol. Šmýkalo sa ako na klzisku a triaslo viac ako zemetrasenie, ale to všetko patrí k dobrodružstvu. Onedlho sme prišli k potôčiku. Tam ich boli mraky! Dážď trochu stíchol, takže sa mi prvé fotky podarili aj s foťákom. Pri fotení som sa zablatil ako prasa, pretože som si líhal na zem kvôli dobrým fotkám, no absolútne mi to bolo jedno, už som zvyknutý. Tu sme sa zdržali okolo desať minút. Ďalej, ako sme pokračovali, salamandry stále na každom kroku. No, keď sme pomaly opúšťali vrchovatý habitat a schádzali do poľnatého biotopu, na ceste pred nami sme zočili niečo veľmi zriedkavé – sľuku hôrnu! Tento vták sa naozaj zriedkavo vída a je veľmi zriedkavý. Mile tak dupol na brzdu, až som skoro buchol čelom o sklo, vyberal svoj foťák a podarilo sa mu vyfotiť tohto zvláštneho vtáka veľmi pekne. Mne sa síce dobré fotky nepodarili, no mal som to aspoň dokumentačne. Až keď sme sa jej priblížili na cca 3 metre, zmizla v kroví. Wow! Ďalších 15 minút sme šli cez pole a potom sme sa vrátili do mojej ubytovne z druhej strany. Číže sme urobili taký pekný kruh. Mal som obrovskú radosť, poďakoval som sa svojmu kamarátovi a zabahnený som šiel na izbu.

DEŇ II

Ráno som sa zobudil včas. Už o šiestej. Vstal som a šiel sa umyť. Cez noc sa mi baterka na foťáku dobila, takže som v klude mohol ísť opäť do terénu. Do siedmej som bol schystaný a vyrazil som. Vonku bolo sviežo, no tíško a vzduch bol čistý, lebo sa včera lialo. Možno dva kilometre som kráčal po asfalte, prešiel som cez niekoľko malých sídlísk, až kým som neprišiel po jednu úzku dráhu, ktorá sa spúšťala hlboko do doliny. Pohol som sa ňou. Keď som už bol pomerne ďaleko od hlavnej cesty, v srdci hory, začal som si všímať prvé životy tohto ekosystému. Ďateľ čierny je nie až tak častý ako sú napríklad

d'ateľ veľký, d'ateľ hnedkavý, alebo žlna zelená. Je to vták sfarbený do čierna s červenou „čiapočkou“. Ako som pokračoval ďalej, narazil som na potok, ktorý v jednej dosť úzkej kotline preteká pozdĺž. A tu sa začali objavovať aj salamandry. Prvá, druhá, tretia, štvrtá...Fakt, boli všade. Kým som bol na izbe, už som pomaly si robil scenár pre video, ktoré by mohlo byť o salamandrách, takže som začal točiť zábery, aké sú mi potrebné. Mal som zhruba tri hodiny urobiť to, čo potrebujem, lebo som o desiatej mal byť v ubytovni, kde som sa mal zasa stretnúť s Milem. Natáčal som, keď mi zrazu prišla správa, že som vošiel do Rumunska a signál sa mi tým pádom pomiešal s tým rumunským. A preto mi aj čas ukazoval o hodinu neskôr. Bol som pomerne ďaleko od ubytovne, takže som si musel pohnúť. Šiel som naspäť, tentoraz hore ko kopcom. Vonku bol čistý vzduch, v teréne som si nevšimol ani jednu smietku, z lesa sa ozývali rôzne zvuky a hlavne bol som sám. Bola to fakt nádhera! Kým sa nič také nezažije, ťažko sa predstaviť. O pol hodinu som sa vrátil. Tam som však zistil, že ma čas oklamal. No, zábery som mal celkom pekné a aj fotky, takže všetko bolo ok. Jediné, čo bol menší problém, je že mi predsa chýbalo pár záberov. Odísť domov sme mali okolo jednej v ten deň, takže času nebudem mať veľa, ak chcem, aby video bolo perfektné. Medzitým vonku opäť začal lejak. O desiatej som už bol s Milem. Viac ako pol hodinu sme iba tam presedeli, lebo vonku sa fakt nedalo nič. No predsa to nakoniec stíchlo a džipom sme sa odviezli tam, kde som bol dnes ráno. Spustili sme sa do doliny k potoku. V blízkosti sa počul vták brhlík. Samček. Môj kamarát vtedy začal predvádzať veľmi zaujímavé a vtipné kúsky. Začal nabodobňovať spev brhlíka a vyzýval ho. A fakt, neprešla ani minúta a ten samec, zvedavý, kto sa mu to tu moce po jeho teritóriu, prišiel na cca 5 metrov od nás.

Našli sme salamandru. Vybral som kameru, našiel správny uhol a natočil to, čo som potreboval. Netrvalo to dlho, vlastne kratšie ako som očakával. Pozrel som, či je záber dobre zaostrený, či je všetko ok. Super, povedal som si. Čo sa týka salamandier, mám všetko. Cestou naspäť sme v potoku videli veľmi zaujímavý minerál. Quartz. Bol dosť veľký a keďže bol vo vode, stratil svoj biely pigment. Vyteperili sme sa hore a vrátili k motelu. Bolo už po dvanástej. Otec medzitým pobalil všetky veci. Na izbe zostali iba nejaké moje veci. Vybehol som na izbu, tam som sa prezliekol do čistého, zobral zvyšok vecí, nechal kľúče na recepcii a vyšiel na parkovisko.

ZÁVER

Prišiel koniec aj tomuto dobrodružstvu a je čas sa vrátiť domov. Bol som naozaj rád, že mám plno nového materiálu, že som pracoval so živočíchom ako je salamandra, a hlavne, že som konečne sa opäť po dlhej dobre stretol s kamarátom. Stisli sme si ruky a vyzeralo, že radosť bola obojstranná. Nasadol som do auta, uistil, či mám všetko a pohli sme sa. Z diaľky som mu ešte raz zamával. Bol som rád, no zároveň smutný, že odchádzam. Ale, mám nádherný zážitok, domov sa vraciam s plnými rukami materiálu, získal som nové skúsenosti a vedomosti, konečne som sa videl s niekým, kto mi je podobný, takže všetko je v najlepšom poriadku a teším sa keď sa znova stretneme. Na druhý deň som skočil opäť na Popovičko jazero dotočiť nejaké ropuchy, ktoré mi chýbali do videa a zvyšok dňa a celú nedeľu som strávil strihaním videa. V pondelok už bolo na YouTube a týmto som túto etapu mohol uzavrieť.

Text a fotky: Viliam Spevák, 7.a

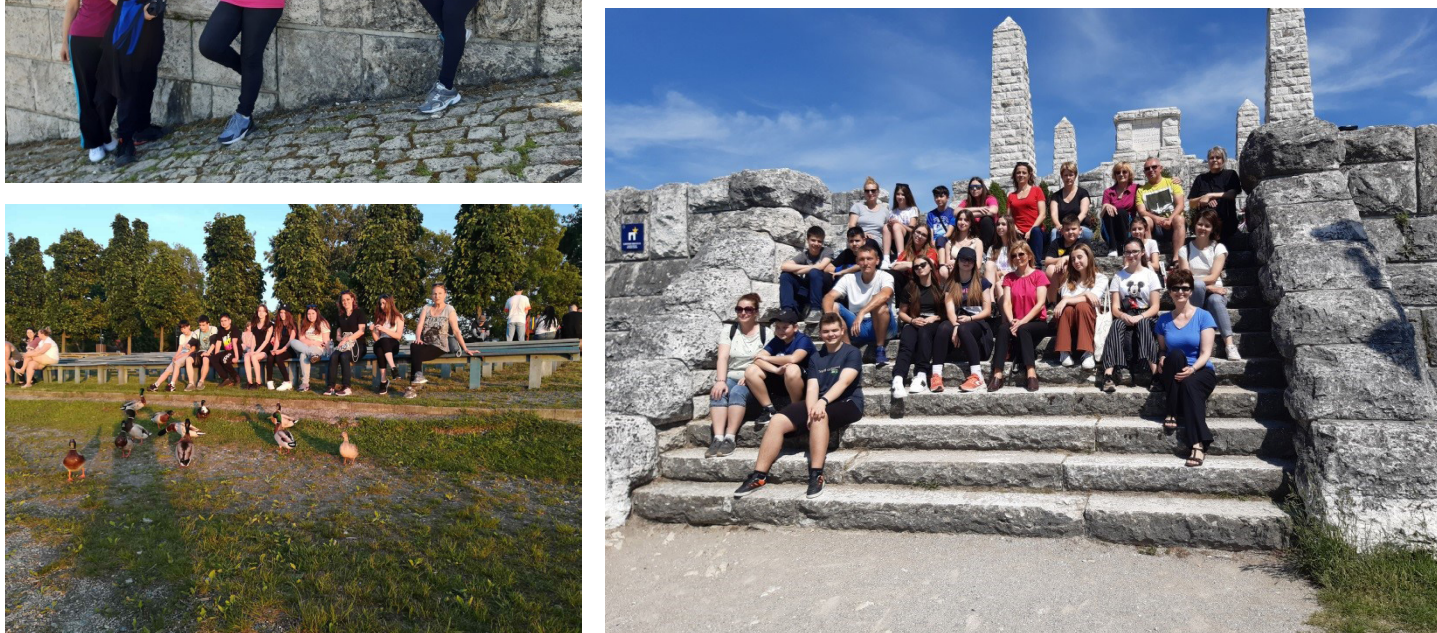
Štvordňový pobyt na Slovensku pre ocenených žiakov a ich pedagógov slovenčiny Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí a Matica slovenská aj tohto roku vyhodnotili práce zahraničných súťažiacich jubilného 30. ročníka celoslovenskej súťaže s medzinárodnou účasťou Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko. Aj tento ročník sa niesol v znamení významných výročí inštitúcií, organizácií, kultúrnych tradícií a významných slovenských osobností.

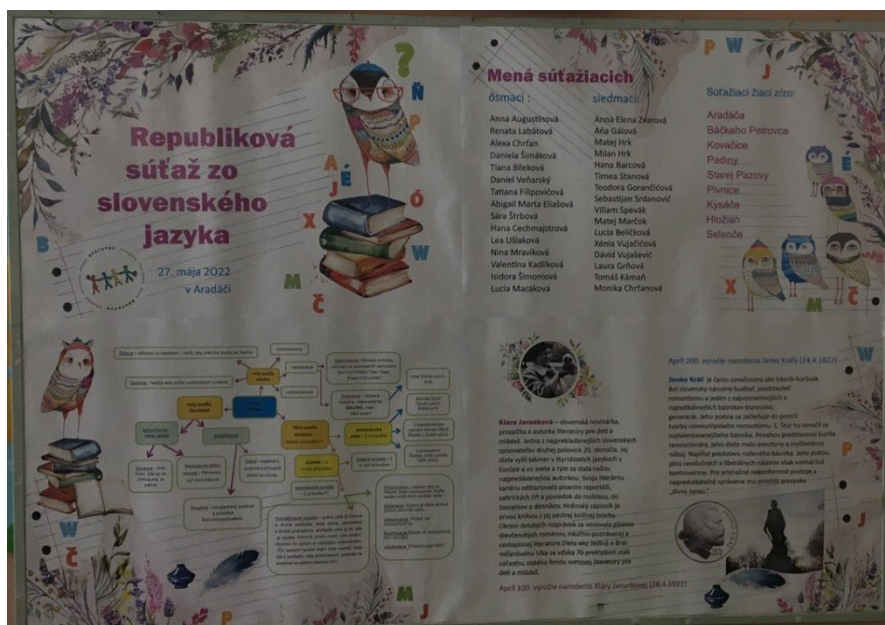
Pri tejto príležitosti v dňoch 18.-21. mája 2022 ocenení petrovskí žiaci spolu so svojimi učiteľkami absolvovali vlastivedný pobyt na Slovensku. V stredu predvečerom naša skupinka dorazila do Senca. Ubytovaní sme boli v hoteli Družba, ktorá sa nachádza tesne vedľa krásneho Slnečného jazera. Vo štvrtok bol priliehavý program pri soche Antona Bernoláka a potom nasledovalo vyhlásenie výsledkov a kultúrno-umelecký program v Cisársko-kráľovskej jazdiarni. Tohto slávnostného vyhlásenia sa zúčastnili žiaci z Báčskeho Petrovca, zo Starej Pazovy, Pivnice a žiaci z Ukrajiny, Maďarska a Chorvátska. Z našej školy boli odmenení: Igor Ferko, Jana Čániová, Marína Čániová, Petra Pintírová a Matej Marčok, ktorí získali česné uznanie a Adela-Miriam Petrášová získala Cenu predsedu Matice slovenskej. Nasledovný deň sme v Košariskách navštívili múzeum Milana Rastislava Štefánika, Mohylu M. R. Štefánika a Múzeum Dušana Jurkoviča v Brezovej pod Bradlom. V sobotu sme navštívili ZOO v Bratislave a potom sme šli na obchôdzku Bratislavy. Nasledovala cesta späť do Senca. Zvyšok nášho štvordňového pobytu na Slovensku sme využili na kúpanie v hotelovom bazéne a na prechádzku okolo Slnečného jazera. V nedeľu 22. mája po raňajkách a po rozlúčke s priateľmi z Ukrajiny, Chorvátska a Maďarska odcestovali sme do domovských krajín.

Zo štvordňového vlastivedného pobytu na Slovensku všetci sme boli nadšení. Pobyt nám odhalil krásy Slovenska, veľkosť historických osobností, ale aj potvrdil vedomie o kráse nášho materinského jazyka.

Marína Čániová 8.a

V piatok 27. mája 2022 v Základnej škole bratstvo v Aradáči prebiehala republiková súťaž zo slovenského jazyka. Republikovej súťaže sa zúčastnili najlepší siedmci a ôsmaci z petrovskej, hložianskej, pivnickej, kysáčskej, staropazovskej, kovačickej, padinskej, selenčskej a aradáčskej školy. Úhrnne tridsaťjeden súťažiacich.

Naši žiaci zaznamenali najlepšie výsledky a tak v siedmom ročníku 1. miesto obsadila Lucia Beličková (7.b) a najlepšie ôsmačky boli Tatiana Filipovičová (8.b) získala 1. miesto a Abigail Marta Eliašová (8.b) 3. miesto.

Naši žiaci s hrdosťou prezentovali našu školu a potvrdili, dosvedčili, že sú najlepší z najlepších.

ZAPOJ SA!

Na našej škole 01. júna 2022 prebiehal ekologický kvíz, ako súčasť projektu ZAPOJ SA do recyklovania batérií a žiaroviek (UKLUČI SE u recykliranja baterija i sijalica) pod vedením organizácie Mensa Srbsko, kde saúčastnili žiaci 6. a 7. ročníka. Každá trieda z týchto ročníkov mala predstaviteľský tím pozostávajúci z troch žiakov. Najprv nám podpredseda Mensa Srbsko pán Predrag Đukić povedal niečo o tejto svetovej organizácii a zoznámil nás s týmto ekologickým projektom, ktorý má za cieľ oboznamovanie žiakov a aj občanov Srbska o nebezpečenstve batérií a úsporných žieroviek ako odpadu a o možnostiach jeho recyklovania. Tímy žiakov pomocou internetu vyhľadávali odpovede na zadané otázky o týchto druhoch odpadu. Potom nasledoval kvíz, kde každý tím pomocou mobilných telefónov cez Kahoot kvíz odpovedali na otázky. Najrýchlejší a najlepšie pripravení boli predstavitelia 7.a triedy Ana Cehmajstrová, Dávid Andrášik a Milan Hemela, ktorí sa stali aj víťazmi tohto kvízu na našej škole. Druhý boli predstavitelia 6.c triedy a tretia bola 7.b trieda.

Učitelia a žiaci cez kľúčovú dierku

Učiteľka dala žiakom slohovú prácu s témou „Keby som bol riaditeľom firmy“.

Všetci žiaci sa pustili do písania, Jožko nie. Učiteľka sa pýta:

-Prečo nepíšeš, Jožko?

-Čakám na sekretárku...

- Oci, v škole si pripadám ako na policajnom oddelení. Stále sa ma na niečo vypytujú a ja o ničom neviem.

Žiaci píšu písomku. Na druhý deň pani učiteľka príde s opravenými písomkami. Zavolá Janka a vraví mu:

-Janko, ty si odpisoval od Miška!

Janko vraví:

-To nie je pravda, ja som neodpisoval, máte dôkaz?

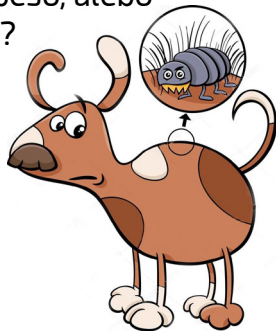
Učiteľka odpovedá:

-Áno, mám, v tretej otázke Miško napísal „neviem“ a ty „ani ja“.

Výjdu dve blchy z kina a jedna
hovorí druhej:

-Ideme domov pešo, alebo
pôjdeme na psa?

Stretne tučný chudého a hovorí mu:

-Keď ťa vidím, tak mám dojem, že vypukol hladomor.

Chudý odpovedá:

-A keď ja vidím teba, myslím si, že príčinou si ty!

Učiteľka hovorí Ferkovi:

- Ferko, v slove zápalky sa píše dĺžeň!

- No a čo? Myslíte, pani učiteľka, že bez dĺžna by nehoreli?

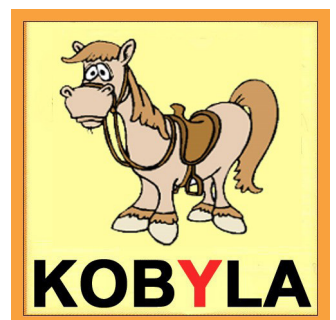

Učiteľ sa pýta žiakov:

- Žiaci, ako sa volá samica koňa?

Janko:

- No predsa konica.

Učiteľ sa pýta žiakov:

- Kto z vás mi vie vysvetliť, prečo pri búrke vidíme najprv blesk
a až potom počujeme hrmenie?

Prihlási sa Janko:

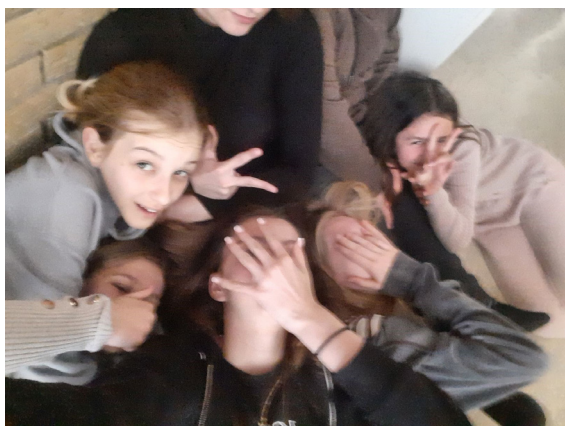
- Pán učiteľ to je preto, že oči máme vpredu a uši až za nimi.

FOTOZÁBERY

...šachová obvodová súťaž,
„Pažljivkova“ obvodová prehliadka,
súťaž z premávky,
prijímanie prvákov do Červeného
kríža, Kros RTS a
...prestávková nálada z iného uhla
pohľadu.

Daniela
Filipovičová. 4.b